

TEGEN DE KWAKZALVERIJ

REDACTIE-ADRES: J. Th. Balk, Keeverberg 54, Amsterdam-Z.

Opgericht 1 januari 1881

**VERENIGING
IS
WAAKZAAM**

OMDAT DE STAATSSECRETARIS van Volksgezondheid, zich nog beter wil laten inlichten over het vraagstuk van een wettelijke regeling voor „paranormale genezers” zal een commissie worden gevormd. De Vereniging tegen Kwakzalverij is van oordeel, dat hierin ook haar stem dient te worden gehoord. Zij heeft zich tot de Staatssecretaris gericht met een brief van de volgende inhoud:

Excellentie,

Het bestuur van de Vereniging tegen de Kwakzalverij heeft de eer zich met het navolgende tot U te richten.

Zoals bekend verondersteld mag worden voert de Vereniging reeds meer dan tachtig jaren strijd tegen het onbevoegd uitoefenen van de geneeskunst. Met haar schat van ervaringen meent zij zich uitermate deskundig te mogen achten op dit gebied, waartoe ook ongetwijfeld het uitoefenen van „paranormale” geneeskunst moet worden gerekend.

Met meer dan gewone belangstelling werd kennisgenomen van het onder Hoofdstuk XV, Sociale Zaken en Volksgezondheid, van de Rijksbegroting voor het dienstjaar 1964 voorkomende verslag van het mondeling overleg over volksgezondheidsaangelegenheden. Daaruit blijkt, dat de Minister overweegt de oplossing, die in het rapport van de ambtelijke werkgroep, naar aanleiding van een eventuele regeling voor paranormale genezers wordt aanbevolen, door een niet-ambtelijke commissie op haar beleidsaspecten te laten bestuderen.

Recente courantenberichten melden, dat U ten aanzien van een wettelijke regeling voor paranormale genezers niet voldoende heeft aan het rapport „Muntendam” en dat het in Uw bedoeling ligt een nieuwe commissie in te stellen, die op dit punt van verder advies moet dienen.

De Vereniging tegen de Kwakzalverij acht daarom nu het ogenblik

Op de grens van oud en nieuw

MET RECHT KUNNEN dit keer de overwegingen bij de jaarswisseling worden gehouden onder het motto: Op de grens van oud en nieuw.

Voor de Vereniging toch was het belangrijkste feit in 1964, dat door het bestuur met de meest belanghebbende groeperingen in den lande in principe overeenstemming werd bereikt inzake een mate van samenwerking, die een moderne aanpak van onze werkzaamheden garandeert.

En dit houdt tevens in, dat de reorganisatie van de opzet van de Vereniging en van haar werkzaamheden in 1965 zijn beslag zal krijgen.

Een keerpunt in de strijd ter bescherming van een wetenschappelijk verantwoorde gezondheidszorg.

Moge de lijn, in 1964 voor het eerst uitgestippeld, in de komende jaren met kracht worden doorgetrokken ten bate van de Volksgezondheid.

We zijn op de goede weg, houden zo!!

A. P. N. DE GROOT

gekomen U dringend te verzoeken ook haar in de gelegenheid te stellen van deze niet-ambtelijke commissie deel uit te maken.

Zij meent zich hiertoe gerechtigd te mogen achten door haar hiervoor vermelde langdurige ervaring, zomede door het feit, dat zij — haars inziens — beschikt over enige op het onderhavige terrein zeer competent te achten vertegenwoordigers.

Met belangstelling ziet het bestuur Uw beslissing in deze tegemoet. Inmiddels verblijven wij met de meeste hoogachting,

namens het bestuur,

de voorzitter:

(w.g.) A. P. N. DE GROOT

de secretaris:

(w.g.) H. DIJKSTRA.

streeks half elf en was nadien spoorloos.

De politie dregde onmiddellijk in de omgeving, maar dit leidde niet tot resultaten. Ook de inschakeling van twee helderzienden, Croiset en Tholen, had geen succes.

De Rijkspolitie heeft het lichaam van de in totaal 23 dagen vermiste heer Akse nu geborgen.

Commentaar van onze lezeres:

„En maar kijken en maar kijken en niets vinden!”

HARTGRONDIG ZIJN WIJ het hiermede eens. We zouden er echter nog het volgende aan toe willen voegen.

Het Nieuwsblad van het Noorden verdient alle hulde voor het objectief weergeven van het uiteindelijke resultaat van de bemoeienis van helderzienden in dit geval van vermissing.

In talloze kranten lezen we bij herhaling van het „inzetten” van helderzienden bij dergelijke vermissingen (meestal oncontroleerbaar ver weg: Amerika, Oostenrijk, Noorwegen). Over de resultaten van deze „hulp” wordt echter meestal later nimmer meer iets vernomen. Van Rietje Afink weten we toevallig, dat ze nimmer in Oostende is geweest, maar over het resultaat bij het onderzoek naar de vermoorde Karyn Kupcinet, noch naar dat bij de vermoorde ijveraars voor rassengelijkheid werd ooit verder iets concreets vernomen.

Is het wellicht ook hier: en maar kijken en maar kijken, maar niet zien?

En maar kijken

ONDER GROTE DANK onzerzijds deed een van onze lezeressen ons het vogende artikeltje uit het Nieuwsblad van het Noorden van 10 november j.l. toekomen.

**VERMISTE MAN GEVONDEN
IN DEDEMSVAART.**

Het stoffelijk overschot van de sedert zondag 25 oktober vermiste 61-jarige bouwvakarbeider R. Akse uit Dedemsvaart is gistermiddag drijvend in de Langedijk aangetroffen.

De heer Akse verliet op de bewuste zondagavond een café te Sluis om-

Wat denkt U hiervan?

ZOALS BEKEND WERD in het Oktober-nummer de lezers bovenstaande vraag voorgelegd naar aanleiding van een dagblad-advertentie, luidend:

„Welke ARTS wil samenwerking met alom bekende NATUURGenezER met 25-jarige praktijk?”

Twee juristen en één medisch-analyste verdienen onze oprechte dank voor hun medewerking in dezen. Kort samengevat komen hun meningen hierop neer:

Jurist I: De advertentie lokt een verboden handeling uit.

Ik acht het onjuist, dat het bedoelde dagblad — dat een behoorlijk dagblad wil zijn — een dergelijke advertentie heeft opgenomen; achter onwetendheid kan men zich niet verschuilen.

Jurist II:

1. De natuurgenezER (lees: kwakzalver) is een handige jongen. De samenwerking met een arts kost misschien meer dan het betalen van boeten, maar in een welvaartsstaat is het niet moeilijk de extra-kosten op de patiënt af te wentelen.
2. De arts, die medewerking verleent, is óf een verachtelijk individu óf een domoor. Een verachtelijk individu, indien hij uitsluitend uit geldlust handelt; een domoor, indien hij denkt door „samenwerking” met de kwakzalver het kwaad te kunnen kanaliseren.
3. De patiënt is altijd de dupe. De samenwerking met een arts kan een kwakzalver niet in een deskundig en ethisch-hoogstaand medicus veranderen. De autoriteit van de arts kan een ondeugdelijk middel niet effectief maken.
4. De directie van de krant kan beter dergelijke advertenties weigeren.
5. De taak van het Bestuur der Vereniging tegen de Kwakzalverij is duidelijk: de politie ter plaatse op de advertentie attent maken en verzoeken een onderzoek in te stellen.

Medisch-Analyste:

1. Voor welke „praktijken” heeft deze natuurgenezER de samenwerking met een arts nodig?
2. Welke zichzelf — en zijn beroep — respecterende arts zal zich hiervoor willen lenen?
3. Hoe is het mogelijk, dat deze

PROF. MUNTENDAM OVER DE MODERNE GENEESMIDDELENINDUSTRIE

DR. P. MUNTENDAM, HOOG-LERAAR aan de Rijksuniversiteit te Leiden, hield in de algemene ledenvergadering van de Nederlandse Vereniging van fabrikanten van pharmaceutische producten „Nepropharm” een inleiding over de sociaal-geneeskundige aspecten van het industrieel bereide geneesmiddel. Hij demonstreerde de grote positieve betekenis van het moderne geneesmiddel aan de hand van voorbeelden met betrekking tot het gebruik van de sulfapreparaten en vooral van de antibiotica. Zo zijn bijv. de sterfte en de ziekteduur bij longontsteking *) en andere bacteriële infecties sterk gedaald evenals het aantal complicaties, waardoor het aantal opnemingen in ziekenhuizen uit dien hoofde beperkt kon worden. Ook de tuberculose en de geslachtsziekten konden meer doelmatig bestreden worden dank zij de producten van de pharmaceutische industrie, terwijl zonder haar bijstand de uitroeiing van de malaria, zoals de Wereldgezondheidsorganisatie deze heeft ter hand genomen, niet uitvoerbaar zou zijn.

Na het belang van de moderne geneesmiddelen voor psychiatrische patiënten te hebben gememoreerd bracht prof. Muntendam de betekenis van de pharmaceutische industrie voor het bevolkingsprobleem naar voren door de productie van anti-ovulatiemiddelen. Hij wees op de snel toenemende consumptie van de „pil”, ook in Nederland, en meende hier „met een ontwikkeling te maken te hebben, welke

*) In 1923 overleden 96.4 personen per 100.000 inwoners in Nederland aan pneumonie; in 1963 was dit aantal gedaald tot 16.4.

natuurgenezER al 25 jaren lang zijn onwettige „praktijk” uitoefent?

4. Hoe is het mogelijk, dat een, zichzelf respecterend, dagblad dergelijke advertenties opneemt en op deze wijze de kwakzalverij in de hand werkt?

Behalve aan onze lezers leggen wij bovenstaande conclusies en vragen gaarne niet alleen aan de directbelanghebbenden voor, maar bovenal aan de politionele-, justitiële- en Volksgezondheids-autoriteiten, voor wie hier o.i. een taak is weggelegd.

Onzerzijds zal in het volgende nummer van ons Maandblad een uitvoerige overpeinzing worden gewijd aan het ter discussie gestelde onderwerp.

A. P. N. DE GROOT

haar weerga in de geschiedenis van de geneesmiddelenindustrie niet heeft”.

VERVOLGENS BELICHTTE prof. Muntendam de schade, welke de geneesmiddelenindustrie aan de volksgezondheid kan toebrengen, waarvan de softenongebeurtenis een dramatisch voorbeeld leverde. Ook waarschuwde spreker voor het onoordeelkundig gebruik van tranquillizers, waarbij de arts helaas ook als medeplichtige gezien moet worden als hij deze middelen voorschrijft, indien daartoe de noodzaak niet bestaat. De moderne mens, die meent niet te kunnen slapen, geen bijzondere prestaties te kunnen leveren, kortom niet te kunnen leven zonder geneesmiddelen, is verzonken in een waan, waarin de arts hem slechts steunen kan door hem de geneesmiddelen te onthouden, waar hij om vraagt. Spreker gispte die industrieën welke hun debiet richten op de menselijke zwakheid.

Overigens dienen de voordelen en de nadelen van een geneesmiddel tegen elkaar te worden afgewogen. Ook het „onschuldige” aspirientje kan soms nadelig werken, maar het nut van dit geneesmiddel overweegt.

Ernstige bezwaren had spreker tegen de grote massa's geneesmiddelen, waarmee de industrie de markt overstroomt. De meeste worden na 3—5 jaar al weer uit de circulatie genomen, waarmee hun overbodigheid bewezen is. Prof. Muntendam hoopte, dat de toenemende neiging tot concentratie van ondernemingen in de pharmaceutische industrie deze uitwas in de geneesmiddelenvoorziening van het publiek zal kunnen bestrijden.

Voorlichting publiek

VERVOLGENS BEHANDELDE PROF. MUNTENDAM enkele sociaal-economische aspecten rondom het geneesmiddel. In 1955 leden nog 200 miljoen mensen in de wereld aan malaria, van wie er 2 miljoen per jaar stierven. In India alleen reeds zou een economisch verlies in dat jaar door de malaria van 450 miljoen dollar geboekt zijn. Uit deze en vele andere voorbeelden bleek welk een maatschappelijke kapitaalwinst de moderne geneesmiddelenproductie op haar conto kan schrijven.

Evenzeer belichtte prof. Muntendam echter de economische belasting van de gemeenschap door de moderne geneesmiddelenvoorziening. In 1947 bedroeg het aantal afleveringen van geneesmiddelen per jaar per wettelijke zieken-

vervolg op pag 4

Goede getuige-deskundigen nodig bij strafzaak

GOEDE GETUIGEN-DESKUNDIGEN zijn nodig bij strafzaken tegen kwakzalvers, betoogde de voorzitter van de Vereniging tegen de Kwakzalverij op de onlangs in Américain te Amsterdam gehouden ledenvergadering. Hij zag dit als gevolg van de op handen zijnde reorganisatie.

Maar al te veel wordt bij strafzaken tegen kwakzalvers een hele rij getuigen à décharge door de verdediging opgeroepen, die verklaringen afleggen dat zij „genezen” zijn door de verdachte — iets wat wel heel moeilijk door een leek valt te bewijzen. Daar tegenover moeten verklaringen à charge staan van een getuige-deskundige.

„Dat is nog niet eens zo gemakkelijk”, vertelde de heer De Groot de vergadering. Hij herinnerde zich een geval van onbevoegd uitoefenen van de geneeskunde. De huisarts werd als getuige gehoord. De middeltjes die de kwakzalver had voorgeschreven waren zeer onschuldig geweest, verklaarde hij desgevraagd.

De Officier van Justitie was echter nog niet tevreden en riep een getuige-deskundige op. Merkwaardigerwijs werd eerst een veterinair inspecteur voor de volksgezondheid opgeroepen, maar naderhand werd dit hersteld en werd dokter de Groot, toen inspecteur voor de volksgezondheid gedagvaard.

Gang van zaken

OOK HEM WERD de vraag gesteld of de door de kwakzalver voorgeschreven middelen van onschuldige aard waren.

Inderdaad, moest hij bevestigen. Maar het gaat niet om deze middelen, maar om de gehele gang van zaken. De oude patiënte, die een hartkwaal had, leefde op druppeltjes haar voorgeschreven door haar arts. De verdachte heeft haar bewogen, die druppeltjes te laten staan en zijn onschuldige middelen in te nemen. Haar toestand was levensgevaarlijk en toen zij de druppeltjes van de dokter niet kreeg is zij gestorven.

De verdediger merkte op, dat de arts maar eenmaal in de veertien dagen kwam; wél een bewijs, dat haar toestand niet levensgevaarlijk was, concludeerde de raadsman van de kwakzalver.

Dokter De Groot was het hier niet mee eens: De dokter achtte de oude vrouw niet in staat om zijn spreekuur te bezoeken en hij kwam dus zelf elke veertien dagen — want dan waren de druppeltjes op. Voor deze patiënte was het noodzakelijk, dat ze haar

druppeltjes nam en ze was overgeleverd aan de dood, toen de verdachte haar overhaalde de druppeltjes telaten staan.

De kwakzalver werd veroordeeld tot driemaal f 300 boete.

„Je hebt verd..... mooi gesproken, dokter,” sneerde de verdachte bij het weggaan tegen de heer De Groot.

Goede rechercheurs

BEHALVE EEN GETUIGE-DESKUNDIGE zijn ook goede rechercheurs nodig. Dat had de heer De Groot al ervaren toen hij bij het begin van zijn loopbaan als inspecteur van de volksgezondheid in Amsterdam-Noord een onderzoek moest instellen naar een arts, die zijn niet-bevoegde zwager, een „Sanitäter”, pas achter het prikkeldraad vandaan, omdat hij de Duitse Wehrmacht had gediend, allerlei werkjes in zijn practijk liet verrichten, zoals anti-difterie-inspuitingen doen, kelen uitstrijken, miltvergrotingen onderzoeken etc.

De heer De Groot had dat zelf moeten naspeuren en hij kreeg toen o.a. te horen, dat de patiënten de voormalige Sanitäter, die de arts op drukke dagen ook op spreekuren hielp en dan een witte jas droeg, als „Karel II” aanduidden. De heer De Groot had toen begrepen hoe dringend noodzakelijk het is om over rechercheurs voor het onderzoek te beschikken. Amsterdam had naderhand de researchegroep A, die met de inspectie de zaken besprak. Wat de arts en zijn zwager betreft — die werden veroordeeld tot f 500 boete. De medicus

kreeg natuurlijk nog te maken met het medisch tuchtcollege. Hij heeft zijn practijk verlaten. Hoe het de „Sanitäter” is vergaan vermeldt de geschiedenis niet.

Rechercheurs, het nuchtere oordeel van een getuige-deskundige — ziedaar voorwaarden voor een goede behandeling van strafzaken tegen kwakzalvers en een goed tegenwicht voor de „tien er bijgesleepte goedgelovige getuigen à décharge”. „Zodat niet, zoals in Utrecht gebeurt, de verdachte er afkomt met schuldigverklaring zonder toepassing van straf”.

De heer De Groot meende, dat betrekkelijk korte hechtenisstraffen veel doeltreffender zijn dan vrij hoge boeten, die de kwakzalvers gemakkelijk uit hun „practijk” kunnen betalen.

CONTACTLENZEN OOK AL

DE HEER LAMBERTS, lid van de PvdA-fractie in de Tweede Kamer, heeft in schriftelijke vragen aan de staatssecretaris van sociale zaken en volksgezondheid de heer Bartels, diens mening gevraagd over de publikatie van het Nederlands Oogheekundig Gezelschap in Medisch Contact van 13 november over het voorschrijven van contactlenzen.

Doordat de jurisprudentie op het gebied van voorschrijven van contactlenzen nog ontbreekt, zijn er helaas nogal wat misstanden ontstaan, aldus het betreffende artikel. Een zeker instituut, dat zich o.m. bezighoudt met tand-extracties onder narcose, heeft zich nu ook toegelegd op verstrekking van contactlenzen. Voorts worden door verschillende zich dikwijls optometrist noemende opticiens contactlenzen aangemeten.

Het is onvermijdelijk, aldus het artikel van het Ned. Oogheekundig Gezelschap, dat bij personen, die van deze aangeboden diensten gebruik maken, vroeg of laat ernstige beschadigingen van het gezichtsorgaan ontstaan.

Tot slot wordt gemeld dat het Nederlands Oogheekundig Gezelschap zich vorig jaar schriftelijk tot de minister van sociale zaken en volksgezondheid heeft gewend om aan te dringen op regelen, welke de patiënt kunnen vrijwaren tegen het ondeskundig aanpassen van contactlenzen en daarmee tegen onnodige beschadigingen van het oog. Op dit schrijven is tot nu toe geen reactie ontvangen.

Ze bleef doof...

DE GEBEDSGENEZER MAASBACH trad onlangs in Gooiland in Hilversum op. Drie dagen achtereen.

„Ik ben genezen,” riep een dove juffrouw, op het hoogtepunt van het optreden van Maasbach. „Halleluja!”

Een verslaggever volgde haar bij het verlaten van Grand Théâtre Gooiland en riep vlak achter haar: „Kunt u mij verstaan?”

Er kwam geen antwoord.

Even verder riep hij nog eens, vlak achter de dove: „En verstaat u mij nu goed?”

Er kwam weer geen antwoord.

Dokter de Groot noemde trieste voorbeelden van kwakzalverij

BERT DE WINTER, radioverslaggever van de KRO, had ter gelegenheid van de onlangs gehouden algemene ledenvergadering van de Vereniging tegen de Kwakzalverij een gesprek met de voorzitter, de heer A. P. N. de Groot. Het gesprek werd op zaterdagavond uitgezonden in de rubriek Echo, onmiddellijk na de nieuwsberichten van 7 uur.

Het voornaamste geven wij hieronder weer:

Bert de Winter: Wat verstaat men onder kwakzalverij, dokter?

Voorzitter: Als we afgaan op de woordenboeken, zoals Van Dale: boe-nedrog.

Bert de Winter: En u, dokter, wat verstaat u eronder?

Voorzitter: De Vereniging ziet het meer uitgebreid. Zij verstaat onder kwakzalverij elke handeling, welke niet wetenschappelijk verantwoord is bij het behandelen van patiënten. Ik zal u een paar voorbeelden geven. Drie jaar lang werd een patiënt met een hersentumor „bestreken”. Gelukkig kon nog tijdig operatief worden ingegrepen. Er was een kwakzalver, die de ouders van een patiëntje, dat aan epilepsie leed, bewoog de druppeltjes te laten staan. Veertien dagen later overleed het patiëntje.

De W.: Onder welke namen zijn ze bekend?

Vz.: Onder zeer verschillende namen, als magnetiseur of natuurgenezerik.....

De W.: Zijn volgens de vereniging

Nieuwe bestuursleden

TOT NIEUWE BESTUURSLEDEN van de vereniging zijn op de onlangs gehouden algemene ledenvergadering gekozen mej. drs. P. H. van Marle te 's-Gravenhage en de heer J. J. Aukema te Steenwijk. De aftredende bestuursleden, de heren dr. J. H. Ligterink en dr. H. H. Scholten, die zich niet herkiesbaar hadden gesteld, zijn benoemd tot adviseurs van de vereniging.

magnetiseurs en natuurgenezerikken fout?

Vz.: Ja, in de eerste plaats overtreden zij de wet. Vervolgens: deze mensen hebben geen opleiding gehad en hebben geen inzicht in het menselijk lichaam.

De W.: Hoeveel zijn er wel in Nederland?

Vz.: Er is een schatting dat er per week 60.000 patiënten worden „behandeld”.

De W.: Wat doet u er tegen?

Vz.: Zoveel mogelijk tegenpropaganda voeren en in erge gevallen er tegen optreden.

PROF. MUNTENDAM

vervolg van pag 2

fondsverzekerde ruim 4, in 1963 ruim 8. In 1955 bedroeg het aandeel van de specialite's in de kosten van de geneesmiddelenvoorziening nog niet de helft, in 1963 meer dan driekwart. De indexcijfers der uitgaven voor de wettelijke ziekenfondsverzekering voor 1962 bedroegen, als dat voor 1958 op 100 wordt gesteld, voor de totaal uitgaven 138, voor de ziekenhuisverpleging 144, voor de genees- en verbandmiddelen 150.

Spreeker, die de voor- en nadelen van bijbetalingen op het recept noemde, pleitte voor een gecoördineerde voorlichting van het publiek, waartoe hij voorstelde een Raad tot Voorlichting inzake Geneesmiddelenvoorziening en -gebruik te stichten, waarin onder andere artsen, apothekers, industrie, voorlichtingdeskundigen en consumenten zitting zouden moeten nemen, terwijl de universiteiten daarin zeker niet zouden mogen ontbreken, gezien hun taak o.a. bij de vorming van de aanstaande artsen.

Prof. Muntendam besloot zijn voordracht met vast te stellen, dat slechts in een land waar een valide stelsel van sociale zekerheid bestaat, de volksgezondheid optimaal de vruchten kan plukken van het door de industrie bereide geneesmiddel.

Noodlottige magie

EEN UIT SICILIE afkomstige staalarbeider is door de politie van Luik gearresteerd omdat hij getracht heeft zijn vierjarige dochttertje met hekserij te genezen. Het meisje, Angela, stierf twee weken eerder in een ziekenhuis, maar de praktijken van haar vader, de 44-jarige Rosario Vizzini kwamen pas aan het licht, toen de gendarmerie op een hevige ruzie in de familie Vizzini afging. Rosario's vrouw vertelde toen de waarheid.

Haar man had, aldus het Nieuwsblad v. h. Zuiden, getracht het epileptische en achterlijke meisje op zijn eigen wijze te genezen. Zijn vrouw had echter buiten diens medeweten op 21 juli een dokter gewaarschuwd, die het kind onmiddellijk in een ziekenhuis liet opnemen. Het kind, dat in coma verkeerde en zich niet meer kon bewegen, stierf op 21 oktober.

De gendarmerie vond ten huize van Vizzini zeven toverboeken in het Italiaans, die titels droegen als „Zwarte kunst”, „In de wereld der geheimen”, „Gebeden en zegening”.

De politie ontdekte dat de man het meisje met benzine waste, omdat dit volgens hem een desinfecterende werking had. Hij verklaarde tegenover de politie dat hij dit ook op zichzelf had toegepast en dat hij hiervoor aanstekerbenzine gebruikte, omdat deze zuiverder is.

Voorts had Vizzini het kind laven-menten met kamfer, knoflook en water toegediend, haar zelf gebrouwen drankjes gegeven, de lucht gezuiverd door magische mengsels samen te stellen onder het zingen van gewijde liederen en papieren poppetjes met spelden doorstoken om de boze geesten te verjagen.

Voorts bezat hij een drietand, die na in het water gestoken te zijn op de zieke lichaamsdelen van het meisje werden gelegd, tovermessen en wichelroeden. Tegenover de politie verklaarde hij: ik wilde Angela niet doden, maar genezen. Ik voel dat de kwade geesten mij belasten om mij in hun macht te houden. Help mij hen te verdrijven.”

Bestuur van de Vereniging tegen Kwakzalverij: A. P. N. de Groot, Arts te Hilversum, Voorzitter; E. Mijnaerends, Tandarts te Amsterdam, Vicevoorzitter; H. Dijkstra, Bongart 6, Buitenveldert, Amsterdam-Z., Secretaris; L. Brest te Amsterdam, Penningmeester; Mr. J. E. Goudsmit, Kantonnier te Haarlem; J. J. Aukema, Steenwijk; Mr. J. D. van den Berg, Rechter te Arnhem; J. E. Buijter, Apotheker, Farmaceutisch Inspecteur van de Volksgezondheid te Zwolle; J. van Baak, Dermatoloog te Utrecht; J. M. de Haas, Tandarts te Heemstede; mej. drs. P. H. van Marle, 's Gravenhage; J. Noord te Amsterdam en M. Paulissen te Voorburg.

Lidmaatschap van de Vereniging incl. Maandblad min. f 7,50, voor studenten, verpleegsters, arts-, tandarts- en apothekers-assistenten en kraamverzorgsters f 2,50. Adres voor het opgeven van leden en abonne's: H. Dijkstra, Bongart 6, Buitenveldert, Amsterdam-Z. Penningmeester: L. Brest, Argonautenstraat 19a, A'dam-Z. Postgiro van de Ver. 32237 te Amsterdam - Gem. Giro K 1672.

DRUKKERIJ SYSTEMA N.V.
Amsterdam

Abonnement per jaar franco per post bij vooruitbetaling f 7,50, voor studenten, verpleegsters, arts- tandarts- en apothekers-assistenten en kraamverzorgsters f 2,50

Administratie Maandblad:

H. Dijkstra, Bongart 6, Buitenveldert, Amsterdam-Z., Tel. (020) 42.07.58.